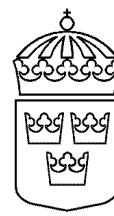

Riksdagens protokoll

1998/99:55

Fredagen den 12 februari

Kl. 9.00 – 9.12

Protokoll
1998/99:55

1 § Meddelande om frågestund

Tredje vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 18 februari kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Vice statsminister Lena Hjelm-Wallén, utrikesminister Anna Lindh, statsrådet Mona Sahlin, utbildningsminister Thomas Östros, statsrådet Ulrica Messing, socialminister Lars Engqvist, miljöminister Kjell Larsson och statsrådet Lars-Erik Lövdén.

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 1998/99:129

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:129 av Agne Hansson om EMU och regionalpolitiken.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 mars 1999.

Skälet till dröjsmålet är att interpellanten haft förhinder.

Stockholm den 10 februari 1999

Erik Åsbrink

Interpellation 1998/99:147

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:147 av Gudrun Lindvall (mp) om grodor.

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 16 mars 1999.

Skälet till dröjsmålet är att jag inte kunnat finna en debattdag som passar både interpellanten och mig.

Stockholm den 9 februari 1999

Kjell Larsson

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:157 av Maud Ekandahl om nedskärningar inom polisväsendet.

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 19 mars 1999.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.

Stockholm den 10 februari 1999

Laila Freivalds

Till riksdagen

Interpellation 1998/99:158 av Göran Hägglund om näringspolitiken.

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 12 mars 1999.

Som skäl till dröjsmålet anför den stora anhopningen av interpellationer som för tillfället råder.

Näringsdepartementet

Enligt uppdrag

C H Fallenius

Expeditionschef

Svar på interpellation

3 § Svar på interpellation 1998/99:111 om problem för invandrare utan svenskt medborgarskap

Anf. 1 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Anne Ludvigsson har frågat om åtgärder för att finna bättre lösningar på vissa problem som invandrare utan svenskt medborgarskap har. Arbetet inom regeringen är fördelat på det sättet att det är jag som skall svara på interpellationen.

En av de frågor som Anne Ludvigsson tar upp gäller hur ärenden om uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap hanteras rent organisatoriskt. Frågan är ställd mot bakgrund av att Invandrarverket år 1997 tog över ansvaret från polisen för att ta emot och utreda ansökningar om uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap. En effekt av detta har blivit att denna service kan lämnas på färre ställen i landet, eftersom Invandrarverket inte har så många lokalkontor som polisen. Enligt Anne Ludvigsson leder detta till ökade kostnader för långa resor och förlorad arbetsförtjänst.

Den förändring som vi här talar om ingår som ett led i regeringens strävan att modernisera hanteringen av invandringsfrågor. En grundläggande princip har därvid varit att i största möjliga utsträckning renodla myndigheternas verksamhet och föra över handläggningen av ärenden rörande uppehållstillstånd och svenskt medborgarskap till Invandrarverket. Detta är uppgifter som inte är av polisiär karaktär. Jag konstaterar att också Anne Ludvigsson ser positivt på denna förändring.

Den som ansöker om svenskt medborgarskap behöver inte, i normalfallet, uppsöka Invandrarverket personligen. Förfarandet sker skriftligt. Ansökningen sänds per post till Invandrarverket varefter eventuella kompletteringar inhämtas skriftligen. Om ansökningen inte beviljas kan

den sökande överklaga till Utlänningsnämnden. Även detta hanteras skriftligt. Kravet på personlig inställelse togs bort i samband med att Invandrarverket tog över verksamheten.

Vid ansökningar om uppehållstillstånd måste däremot den sökande inställa sig personligen. Det är riktigt att Invandrarverket inte har ett så stort nät av kontor som polisen, även om Invandrarverket har sammanlagt omkring 20 tillståndsenheter runt om i landet. Ansökningar om uppehållstillstånd kan även lämnas in till andra enheter inom Invandrarverket, t.ex. mottagningsenheter. Enligt uppgift från Invandrarverket har man nu inlett arbetet med att utveckla verksamheten. En fråga som kommer att uppmärksammas är hur man skall kunna undvika att människor måste resa långa sträckor för att få sina ärenden behandlade. Verket kommer att undersöka möjligheterna att i högre grad tillämpa ett skriftligt förfarande även i ärenden som rör uppehållstillstånd. Det finns också en rad andra möjligheter att åstadkomma förbättringar, bl.a. genom att utnyttja modern datateknik och samarbeta med andra myndigheter. Jag kan således svara Anne Ludvigsson att åtgärder av det slag som hon efterlyser redan förbereds av Invandrarverket och i rätt riktning.

Avgifter tas i många fall ut vid ansökningar om att staten skall bevilja ett tillstånd eller utfärda en handling. Ett exempel som de flesta kommer i kontakt med är avgiften för att ansöka om pass. Avgifternas storlek beräknas utifrån genomsnittlig timkostnad för prövningen av ett ärende och bygger på uppskattning av handläggningstiden. I medborgarskapsärenden tas ingen avgift ut för barn under 18 år, vilka omfattas av en förälders ansökan. Inte heller behöver statslösa betala avgift, om de fått flyktningförklaring eller resedokument utfärdat av svensk myndighet. Även om en avgift kan vara kännbar har jag svårt att se att just avgiften för ansökan om svenskt medborgarskap är oskälig. Detta gäller även vid en internationell jämförelse.

Systemet med viseringar innebär utan tvekan ett ingrepp i människors möjligheter att fritt röra sig mellan olika länder. Ett av problemen är att det i många fall kan vara svårt av såväl praktiska som politiska skäl att få visering till vissa länder. Ett annat problem är kostnaden. Som Anne Ludvigsson mycket riktigt anmärker kan det för en familj bli ganska dyrt, som i fallet Danmark. Men avgifter för dansk transitvisering är helt och hållet en fråga för danska myndigheter.

Anf. 2 ANNE LUDVIGSSON (s):

Fru talman! Först vill jag tacka statsrådet för svaret.

De problem som jag har tagit upp i min interpellation upplevs som mycket besvärliga för många av våra nysvenskar.

Jag delar uppfattningen att myndigheters verksamhet i möjligaste mån skall renodlas. Det är naturligt att frågor om medborgarskap och uppehållstillstånd handläggs av Invandrarverket.

För många som söker uppehållstillstånd innebär den nya ordningen längre resvägar med högre reskostnader och förlorad arbetsinkomst som följd. Detta upplevs naturligtvis som en försämrad service jämfört med tidigare, då ansökan kunde ske vid lokal polismyndighet.

Jag kan nämna att 1997 fick ca 37 000 personer uppehållstillstånd i Sverige, varav 26 % var flyktingar och 52 % anhöriga. Resterande 22 % var gäststuderande och liknande.

Prot. 1998/99:55
12 februari

Svar på interpellation

Det är tillfredsställande att den förenklingen har genomförts att man inte behöver inställa sig personligen vid ansökan om medborgarskap. Det gläder mig att man också inom Invandrarverket har uppmärksammat problemet med uppehållstillstånd och att man nu arbetar för att på olika sätt underlätta för de grupper som berörs. Jag hoppas naturligtvis att arbetet kommer att ske så snabbt som möjligt.

Fru talman! Statsrådet säger i sitt svar att en avgift på 1 500 kr för en ansökan om svenskt medborgarskap kan vara kännbar men inte oskäligen. Jag anser och vet att den innebär en alldeles för stor kostnad för många av de ca 40 000 som under ett år ansöker om medborgarskap. Därför hoppas jag att statsrådet delar min uppfattning att en sänkning av avgiften borde kunna ske.

Jag är mån om att så många som möjligt skall kunna bli svenska medborgare när övriga villkor är uppfyllda. Omkring 4 000 människors ansökningar om svenskt medborgarskap avslås. För dem känns det naturligtvis extra jobbigt med en avgift på 1 500 kr.

Fru talman! Så till frågan om transitvisum för nysvenskar utan svenskt medborgarskap. Det är bra att statsrådet delar min uppfattning att detta är ett ingrepp i människors möjligheter att fritt röra sig och att det blir dyrt för en familj som kanske fått möjlighet att hälsa på sina anhöriga.

Enligt statsrådet är avgifterna för danskt transitvisum en fråga för danska myndigheter, och det betvivlar jag inte. Men detta faktum får enligt min mening inte innebära att vi från svensk sida inte kan arbeta för att förändra en situation som vi upplever som otillfredsställande, både vad gäller danska myndigheter och myndigheter i övriga EU-länder. Jag hoppas att statsrådet delar min uppfattning i frågan.

Anf. 3 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Jag tror att vi på alla punkter är överens.

Vi har en fortlöpande dialog med Invandrarverket, som nu befinner sig i det formativa skedet att fastställa sin organisatoriska uppbyggnad och som har fått många nya uppgifter. Det finns olika krav som vi ställer på Invandrarverket. Det skall vara tillgänglighet och god service för allmänheten. Man skall arbeta effektivt och alla skall hålla sig inom skäliga kostnadsramar.

När det gäller just hanteringen av uppehållstillstånd och medborgarskap har Invandrarverket redovisat ett antal olika tänkbara åtgärder som skulle leda till just bättre service och en effektivare resursanvändning, så det är på gång.

I fråga om kostnaden för att få medborgarskap sitter just nu en utredning som arbetar med medborgarskapslagen. Den kommer att lämna sitt slutbetänkande i mars. Innan regeringen tar ställning till hur avgifterna skall vara konstruerade i framtiden bör vi avvakta utredningens förslag. Utredningen har nämligen arbetat också med denna fråga.

När det slutligen gäller, fru talman, att påverka Danmark på olika sätt kan man göra det genom dialog. Jag tycker att även riksdagens ledamöter kan ha kontakt med sina kolleger i Danmark. Det skulle hjälpa.

Anf. 4 ANNE LUDVIGSSON (s):

Fru talman! Det känns bra med de svar som jag har fått av statsrådet. Jag hoppas att vi tillsammans på olika sätt, genom den medborgarkommitté som nu arbetar och genom vårt medlemskap i EU, skall kunna arbeta för att komma till rätta med de problem som jag har tagit upp i min interpellation.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 1998/99:55

12 februari

Svar på interpellation

4 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkanden

1998/99:KU11 EU-frågornas behandling i riksdag och regering

1998/99:KU20 Riksdagens arbetsformer

Finansutskottets betänkanden

1998/99:FiU13 Utvärdering av icke-finansiella ägare till banker

1998/99:FiU14 Ny beslutsordning på bank- och försäkringsområdet

1998/99:FiU15 Investerarskydd

1998/99:FiU16 Statlig fastighetsförvaltning och fastighetsinvesteringsbolag

Justitieutskottets betänkanden

1998/99:JuU6 Ändringar i rättshjälpslagen

1998/99:JuU7 Åtgärder mot mc-kriminaliteten

1998/99:JuU8 Penningtvätt, m.m.

Lagutskottets betänkande

1998/99:LU10 Konsumentpolitiska frågor

Bostadsutskottets betänkanden

1998/99:BoU2 Kooperativ hyresrätt och ägarlägenheter

1998/99:BoU3 Hyresrätt och bostadsrätt

5 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 12 februari

1998/99:165 av *Christel Anderberg* (m) till statsrådet Ingegerd Wärnersson

Nordisk friskolekonvention

1998/99:166 av *Elver Jonsson* (fp) till finansministern
Tjänstesektorn och dess skatteregler
1998/99:167 av *Rigmor Ahlstedt* (c) till näringsministern
Europaväg 4 genom Uppsala län

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 februari.

6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 11 februari

1998/99:355 av *Harald Nordlund* (fp) till jordbruksministern
Industriavfall som kalkningsmedel
1998/99:356 av *Harald Nordlund* (fp) till miljöministern
Tönningefloarna
1998/99:357 av *Carina Hägg* (s) till statsrådet Lars-Erik Lövdén
Konsumentskydd på Internet

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 februari.

7 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 11 februari

1998/99:310 av *Kenneth Johansson* (c) till statsrådet Britta Lejon
Funktionshindrades deltagande i det demokratiska arbetet
1998/99:325 av *Barbro Westerholm* (fp) till justitieministern
Homosexuella partners rättigheter vid EU-anställning
1998/99:335 av *Eva Arvidsson* (s) till justitieministern
Homosexuella par

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 16 februari.

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

LISBETH HANSING ENGSTRÖM

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

1 § Meddelande om frågestund	1
2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
3 § Svar på interpellation 1998/99:111 om problem för invandrare utan svenskt medborgarskap	2
Anf. 1 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)	2
Anf. 2 ANNE LUDVIGSSON (s)	3
Anf. 3 Statsrådet PIERRE SCHORI (s)	4
Anf. 4 ANNE LUDVIGSSON (s)	5
4 § Bordläggning	5
5 § Anmälan om interpellationer	5
6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	6
7 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	6
8 § Kammarén åtskildes kl. 9.12.	7